

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
ЗАХІДНЕ МІЖОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ
РОЗПОРЯДЖЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

від 05 червня 2025 р.

Львів

№ 63/140 - рп/к

Справа № 63/5-02-131-2025

Про початок розгляду справи
про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія (далі – Колегія) Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення), розглянувши подання П'ятого відділу досліджень і розслідувань про початок розгляду справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції від 04.06.2025 № 63-03/310-П та відповідні матеріали,

ВСТАНОВИЛА:

П'ятим відділом досліджень і розслідувань Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) розглянуто заяви («Інформація, доступ до якої обмежено») далі - Заяви) щодо дій Волинської філії товариства з обмеженою відповідальністю «Газорозподільні мережі України» (далі – Волинська філія ТОВ «Газорозподільні мережі України») при приєднанні об'єктів до газорозподільної системи, та встановлено наступне.

1. ПРОЦЕСУАЛЬНІ ДІЇ

- (1) Відділення на юридичну адресу ТОВ «Газорозподільні мережі України» надіслало вимоги про надання інформації:
  - від 24.02.2025 № 63-02/1630е (відповідь надана листом від 20.03.2025 № 962/31.2-25 (вх. № 63-01/1111 від 21.03.2025));
  - від 04.03.2025 № 63-02/1824е (відповідь надана листом від 25.03.2025 № 998/31.2-25 (вх. № 63-01/1175 від 26.03.2025));
  - від 07.04.2025 № 63-02/2722е (відповідь надана листом від 30.04.2025 № 1395/31.2-25 (вх. № 63-01/1614 від 01.05.2025)).
- (2) Під час розгляду заяв у Відділення виникла потреба в отриманні інформації від Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП). У зв'язку із цим, листом від 14.04.2025 № 63-02/2928е Відділення звернулось до Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) з метою отримання роз'яснень від НКРЕКП.

- (3) НКРЕКП листом від 20.05.2025 № 5596/16.4.2/7-25 (вх. Комітету № 7-07/7675 від 20.05.2025, вх. Відділення № 63-01/431К від 20.05.2025) надало відповідні роз'яснення.

2. ЗАЯВНИК

- (4) Заявник – (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*).

3. ВІДПОВІДАЧ

- (5) Відповідно до інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) основним видом економічної діяльності товариства з обмеженою відповідальністю «Газорозподільні мережі України» (далі – ТОВ «Газорозподільні мережі України», Товариство) (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) є розподілення газоподібного палива через місцеві (локальні) трубопроводи (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*).
- (6) Місцезнаходження ТОВ «Газорозподільні мережі України»: (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*).
- (7) Згідно із відомостей, які містяться у ЄДР, Волинська філія товариства з обмеженою відповідальністю «Газорозподільні мережі України» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) є відокремленим підрозділом ТОВ «Газорозподільні мережі України».
- (8) Положення про Волинську філію товариства з обмеженою відповідальністю «Газорозподільні мережі України» (далі – Філія) затверджено правлінням (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*).
- (9) Відповідно до Положення, Філія є відокремленим підрозділом ТОВ «Газорозподільні мережі України», здійснює свою діяльність від імені ТОВ «Газорозподільні мережі України» і не має статусу юридичної особи. Філія здійснює частину делегованих господарських функцій ТОВ «Газорозподільні мережі України» відповідно до мети (цілей), завдань та предмету діяльності Товариства.
- (10) Філія має власну печатку зі своїм найменуванням, штампи, бланки та емблему. Філія має окремий баланс, який є складовою частиною балансу Товариства, рахунки в установах банків, здійснює облік і веде звітність за установленою формою.
- (11) У своїй діяльності Філія керується чинним законодавством України, статутом ТОВ «Газорозподільні мережі України», внутрішніми документами ТОВ «Газорозподільні мережі України», Положенням та внутрішніми документами Групи Нафтогаз, які є обов'язковими для ТОВ «Газорозподільні мережі України» у випадках передбачених Статутом. Філію створено на невизначений термін діяльності для забезпечення виконання ліцензійних вимог та господарських функцій ТОВ «Газорозподільні мережі України».

4. ВИЗНАЧЕННЯ ОЗНАК МОНОПОЛЬНОГО (ДОМІНУЮЧОГО) СТАНОВИЩА

- (12) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 1

квітня 2002 року за № 317/6605 (із змінами) (надалі – Методика), з урахуванням особливостей, визначених пунктом 2.2 цієї Методики, Відділення провело дослідження становища: ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії на ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи в межах території Волинської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії.

- (13) Згідно з пунктом 2.2 Методики, етапи визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання, їх кількість та послідовність проведення можуть змінюватись залежно від фактичних обставин, зокрема особливостей товару, структури ринку, обсягів наявної інформації щодо ринку тощо.

4.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (14) Відповідно до пункту 3.1 Методики об'єктами аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища є: суб'єкт господарювання; група суб'єктів господарювання; конкретний товар (продукція, роботи, послуги), який випускається, постачається, продається, придбавається (використовується, споживається) цим (цими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.

4.1.1. Суб'єкт господарювання

- (15) У відповідності до пункту 3.3 Методики, визначення складу суб'єкта господарювання, що випускає, постачає, продає, придбаває (споживає, використовує) конкретний товар (продукцію, роботи, послуги), здійснюється шляхом установаження переліку суб'єктів господарювання (юридичних та фізичних осіб), які здійснюють діяльність з виробництва, реалізації, придбання товарів чи іншу господарську діяльність, у тому числі контроль над іншою юридичною чи фізичною особою, і які пов'язані відносинами, що забезпечують контроль господарської діяльності одного суб'єкта господарювання іншим (іншими) суб'єктом (суб'єктами) господарювання.
- (16) Суб'єктом господарювання, який є об'єктом аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища, є ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії.

4.1.2. Конкретний товар (продукція, товари, послуги), який випускається, постачається, придбавається (використовується, споживається) цим суб'єктом господарювання

- (17) Конкретною послугою, яка надається ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії, є послуги з приєднання до газорозподільної системи в межах території Волинської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації Товариства.
- (18) Відповідно до пункту 6 частини першої статті 1 Закону України «Про ринок природного газу» (далі – Закон про ринок природного газу), газорозподільна система - технологічний комплекс, що складається з організаційно і технологічно пов'язаних між собою об'єктів,

призначених для розподілу природного газу від газорозподільних станцій безпосередньо споживачам.

- (19) Згідно з пунктом 17 частини першої статті 1 Закону про ринок природного газу, оператор газорозподільної системи (далі – Оператор ГРМ) - суб'єкт господарювання, який на підставі ліцензії здійснює діяльність із розподілу природного газу газорозподільною системою на користь третіх осіб (замовників).

4.2. Визначення переліку товарів та основних продавців, покупців цих товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище

- (20) Відповідно до пункту 4.1 Методики перелік товарів, щодо яких має визначатись монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (21) У відповідності до пункту 4.2 Методики визначення ознак одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи) здійснюється виходячи з подібності, зокрема: споживчих характеристик, умов споживання, умов реалізації та цін.
- (22) Послуги з приєднання до газорозподільної системи не є взаємозамінними з будь-якими іншими послугами.

а) споживчі характеристики

- (23) Відповідно до пункту 4.2.1 Методики, споживчі характеристики товару визначаються за функціональним призначенням, фізичними, технічними та експлуатаційними характеристиками, ступенем новизни товару.
- (24) Згідно з пунктом 30 частини першої статті 1 Закону про ринок природного газу, приєднання - сукупність організаційних і технічних заходів, у тому числі робіт, спрямованих на створення технічної можливості для надання послуг транспортування чи розподілу природного газу, які здійснюються у зв'язку з підключенням об'єкта будівництва чи існуючого об'єкта замовника до газотранспортної або газорозподільної системи.
- (25) Відповідно до пункту 35 частини першої статті 1 Закону про ринок природного газу, розподіл природного газу - господарська діяльність, що підлягає ліцензуванню і пов'язана з переміщенням природного газу газорозподільною системою з метою його фізичної доставки споживачам, але що не включає постачання природного газу.
- (26) Статтею 1 Закону України «Про природні монополії» (далі – Закон про природні монополії) визначено, що:
- природна монополія – стан товарного ринку, при якому задоволення попиту на цьому ринку є більш ефективним за умови відсутності конкуренції внаслідок технологічних особливостей виробництва (у зв'язку з істотним зменшенням витрат виробництва на одиницю товару в міру збільшення обсягів виробництва), а товари (послуги), що виробляються суб'єктами природних монополій, не можуть бути замінені у споживанні іншими товарами (послугами), у зв'язку з чим попит на цьому товарному ринку менше залежить від зміни цін на ці товари (послуги), ніж попит на інші товари (послуги);

- суб'єкт природної монополії – суб'єкт господарювання (юридична особа) будь-якої форми власності, який виробляє (реалізує) товари на ринку, що перебуває у стані природної монополії.

- (27) У абзаці четвертому частини першої статті 5 Закону про природні монополії зазначено, що відповідно до цього Закону регулюється діяльність суб'єктів природних монополій у сферах розподілу природного і нафтового газу трубопроводами.
- (28) Оператор ГРМ надає споживачу послугу з розподілу природного газу, яка включає в себе забезпечення цілодобового доступу споживача до газорозподільної системи в межах приєднаної потужності його об'єкта і розподіл (переміщення) належному споживачу (його постачальнику) природного газу газорозподільною системою з метою його фізичної доставки до межі балансової належності об'єкта споживача.

б) умови споживання

- (29) Загальні умови приєднання (технічного доступу) до газорозподільної системи визначені у главі 1 розділу V Кодексу газорозподільних систем, затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг від 30.09.2015 № 2494 та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 06.11.2015 за № 1379/27824 (із змінами, далі – Кодекс газорозподільних систем).
- (30) Згідно з пунктом 1 глави 1 розділу V Кодексу газорозподільних систем власники об'єктів будівництва або існуючих об'єктів (земельних ділянок), які фізично не підключені до ГРМ, мають право на приєднання (технічний доступ) цих об'єктів до ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності або користуванні (у тому числі в експлуатації) Оператора ГРМ, у порядку, визначеному цим розділом.
- (31) За зверненням власника об'єкта чи земельної ділянки (замовника) про приєднання його об'єкта до ГРМ Оператор ГРМ зобов'язаний забезпечити приєднання об'єкта (земельної ділянки) до ГРМ, що на законних підставах перебуває в його власності або користуванні (у тому числі в експлуатації), за умови дотримання власником (замовником) вимог Кодексу газорозподільних систем та чинного законодавства.

в) умови реалізації

- (32) Послуги з приєднання до газорозподільної системи надаються на платній основі Оператором ГРМ, який отримав ліцензію на право провадження господарської діяльності з розподілу природного газу.
- (33) Відповідно до абзацу першого пункту 4 глави 1 розділу V Кодексу газорозподільних систем, приєднання об'єктів (земельних ділянок) замовника до ГРМ здійснюється на підставі договору на приєднання, що укладається за формами, наведеними у додатках 15, 16 до цього Кодексу. При цьому невід'ємною частиною договору на приєднання є технічні умови приєднання (додаток 17), які визначають вихідні дані для проектування газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання, які будуються Оператором ГРМ, та вихідні дані для проектування та будівництва газових мереж внутрішнього газопостачання об'єкта замовника від точки приєднання до газових приладів і пристроїв замовника. Будівництво та введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання забезпечується замовником.

- (34) Нормами пункту 1 глави 2 розділу V Кодексу газорозподільних систем, визначено виключний перелік документів, які замовник надає Оператору ГРМ одночасно із заявою про приєднання.

з) ціна

- (35) Основні вимоги та умови розрахунку плати за приєднання об'єктів замовників до газотранспортної або газорозподільної системи визначені Методологією встановлення плати за приєднання до газотранспортних і газорозподільних систем, затвердженою постановою НКРЕКП від 24.12.2015 № 3054 «Про затвердження Методології встановлення плати за приєднання до газотранспортних і газорозподільних систем» та зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 16 березня 2016 року за № 396/28526 (із змінами, далі - Методологія № 3054).
- (36) Відповідно до пункту 5 розділу I Методології № 3054, типи приєднань об'єктів замовників до газотранспортної/газорозподільної системи поділяються на стандартне приєднання та приєднання, що є нестандартним (нестандартне приєднання). При цьому у всіх випадках, коли замовник визначає виконавцем розробки проєкту зовнішнього газопостачання та/або будівельних робіт газових мереж до його земельної ділянки іншого суб'єкта (крім оператора газотранспортної/газорозподільної системи), приєднання є нестандартним та забезпечується з урахуванням вимог Кодексу газотранспортної системи або Кодексу газорозподільної системи
- (37) Плата за приєднання передбачає відшкодування всіх витрат оператора газотранспортної або газорозподільної системи на розвиток газових мереж зовнішнього газопостачання (будівництво газових мереж від місця забезпечення потужності до точки приєднання), встановлення в точці вимірювання вузла обліку із забезпеченням його захисту від несприятливих погодних умов та несанкціонованого доступу, а також підключення газових мереж зовнішнього та внутрішнього газопостачання і пуск газу.
- (38) Якщо замовник забезпечує виконання підготовчих, проєктних, будівельно-монтажних, пусконаладжувальних робіт, необхідних для приєднання до газорозподільної або газотранспортної системи, самостійно і за власні кошти, то вартість цих робіт не включається в розрахунок вартості послуги приєднання.
- (39) Відповідно до пункту 6 розділу II Методології № 3054, ставки плати за стандартне приєднання, для адміністративно-територіальних одиниць, на яких здійснюють діяльність кілька операторів газорозподільних систем, встановлюються НКРЕКП однаковими для всіх операторів газорозподільних систем цієї адміністративно-територіальної одиниці з урахуванням середньозважених розрахункових значень плати за стандартне приєднання, обчислених окремо кожним оператором газорозподільної системи для території, де такий оператор газорозподільної системи здійснює свою діяльність.
- (40) Отже, товаром, щодо якого визначається монопольне (домінуюче) становище ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії, є послуги з приєднання до газорозподільної системи.

д) Перелік основних продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів)

- (41) Пунктом 1.3. Методики визначено, що споживач – юридична чи фізична особа, яка здійснює діяльність з придбання та використання товарів, послуг, робіт на відповідному товарному (товарних) ринку (ринках).
- (42) Основними споживачами послуг з приєднання до газорозподільної системи виступають фізичні особи, юридичні особи або фізичні особи - підприємці, які на підставі відповідного договору замовляють у оператора газорозподільної системи відповідні послуги для підключення об'єктів до газорозподільних систем в межах території, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії.

4.3. Визначення товарних меж ринку

- (43) Відповідно до пунктів 5.1 - 5.3 Методики, товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (44) Формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп) здійснюється з переліку товарів, які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи), за показниками взаємозамінності, якими, зокрема, є:
- (а) подібність призначення, споживчих властивостей, умов використання тощо;
  - (б) подібність фізичних, технічних, експлуатаційних властивостей і характеристик, якісних показників тощо;
  - (в) наявність спільної групи споживачів товару (товарної групи);
  - (г) відсутність суттєвої різниці в цінах;
  - (д) взаємозамінність товарів (товарної групи) з точки зору їх виробництва, тобто здатності виробників запропонувати нові товари на заміну існуючих.
- (45) Послуга з розподілу природного газу — послуга Оператора ГРМ, яка надається споживачу та включає в себе забезпечення цілодобового доступу споживача до газорозподільної системи в межах приєднаної потужності його об'єкта і розподіл (переміщення) належному споживачу (його постачальнику) природного газу газорозподільною системою з метою його фізичної доставки до межі балансової належності об'єкта споживача.
- (46) Постановою НКРЕКП від 29.11.2023 № 2224 «Про внесення змін до додатка до постанови НКРЕКП від 26 грудня 2022 року № 1839 та врегулювання питань щодо провадження ТОВ «ГАЗОРОЗПОДІЛЬНІ МЕРЕЖІ УКРАЇНИ» діяльності з розподілу природного газу» (далі – постанова НКРЕКП від 29.11.2023 № 2224) зобов'язано ТОВ «Газорозподільні мережі України» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) забезпечити виконання зобов'язань, покладених на акціонерне товариство «Оператор газорозподільної системи «Волиньгаз»» (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*), за результатами здійснених НКРЕКП заходів державного контролю діяльності АТ «Волиньгаз» з розподілу природного газу за попередні роки та які будуть покладені за результатами заходів державного контролю НКРЕКП діяльності АТ «Волиньгаз» за 2022 та 2023 роки, у частині:
- прийняття на баланс Волинської філії ТОВ «Газорозподільні мережі України» з балансу АТ «Волиньгаз» вузлів обліку природного газу, у тому числі тих, що були встановлені (замінені);

- виконання в повному обсязі заходів Плану розвитку газорозподільної системи на 2020 – 2029 роки газорозподільного підприємства АТ «Волиньгаз», затвердженого постановою НКРЕКП від 24 грудня 2019 року № 3059, Плану розвитку газорозподільної системи на 2021 - 2030 роки газорозподільного підприємства АТ «Волиньгаз», затвердженого постановою НКРЕКП від 30 грудня 2020 року № 2789, Плану розвитку газорозподільної системи на 2022 - 2031 роки газорозподільного підприємства АТ «Волиньгаз», затвердженого постановою НКРЕКП від 22 грудня 2021 року № 2782, Плану розвитку газорозподільної системи на 2023 - 2032 роки газорозподільного підприємства АТ «Волиньгаз», затвердженого постановою НКРЕКП від 19 грудня 2022 року № 1693 та передачі створених активів на баланс Волинської філії ТОВ «Газорозподільні мережі України»;

- виконання інших зобов'язань, покладених НКРЕКП на АТ «Волиньгаз» за результатами заходів державного контролю ліцензованої діяльності АТ «Волиньгаз».

- (47) ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії під час здійснення господарської діяльності з розподілу природного газу в межах території, де знаходиться його газорозподільна система, надає послуги з приєднання до газорозподільної системи з метою забезпечення основної діяльності та задоволення потреб споживачів.
- (48) Споживачі, які мають намір укласти договір на приєднання до газорозподільної системи, за звичайних умов не можуть перейти від споживання одного товару (послуги з приєднання) до споживання іншого.
- (49) Таким чином, товарними межами ринку є послуги з приєднання до газорозподільної системи.

4.4. Визначення територіальних (географічних) меж ринку

- (50) Відповідно до пункту 6.1 Методики, територіальні (географічні) межі ринку певного товару (товарної групи) визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої з точки зору споживача придбання товарів (товарної групи), що належать до групи взаємозамінних товарів (товарної групи), є неможливим або недоцільним.
- (51) Відповідно до пункту 1.3 Методики, територіальними (географічними) межами ринку є територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої споживач за звичайних умов може легко задовольнити свій попит на певний товар, і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
- (52) Внаслідок технологічних особливостей процесу надання вказаних вище послуг, споживачі не можуть за звичайних умов легко приєднатися до газорозподільної системи іншого суб'єкта господарювання, що, можливо, здійснює діяльність на території відповідного населеного пункту, оскільки кожен із таких суб'єктів здійснює діяльність **у межах саме тих мереж, які перебувають у його власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації**. Прокладення ж іншої газорозподільної системи поряд з існуючою вимагає дотримання технологічних особливостей і обмежень такого будівництва та може бути економічно недоцільним, оскільки потребує витрачання значних матеріально-фінансових і адміністративних ресурсів.

- (53) Згідно з частиною першою статті 9 Закону про ринок природного газу, господарська діяльність на ринку природного газу, пов'язана з його транспортуванням, розподілом, зберіганням, наданням послуг установки LNG, постачанням природного газу, провадиться за умови отримання відповідної ліцензії.
- (54) Відповідно до положень пункту 1.3 глави I Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з розподілу природного газу, затверджених постановою НКРЕКП від 16.02.2017 № 201 (надалі – Ліцензійні умови), місце провадження господарської діяльності - територія адміністративно-територіальної одиниці (область, район, місто, село тощо), де знаходиться газорозподільна система ліценziata, до якої підключено не менше 50 000 точок приєднання суб'єктів ринку природного газу щодо якої НКРЕКП прийнято рішення про надання права ліценziata в її межах здійснювати господарську діяльність з розподілу природного газу.
- (55) Додатком до постанови НКРЕКП від 26.12.2022 № 1839 (у редакції постанови НКРЕКП від 29.11.2023 № 2224) визначено територію, де знаходиться газорозподільна система що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації ТОВ «Газорозподільні мережі України», зокрема: Волинська філія ТОВ «Газорозподільні мережі України»: Волинська область.
- (56) Отримання послуги з приєднання до газорозподільної системи можливе лише у суб'єкта господарювання, який провадить господарську діяльність з розподілу природного газу на певній території.
- (57) Територіальними (географічними) межами ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи, враховуючи технологічні особливості здійснення ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії господарської діяльності з розподілу природного газу на підставі ліцензійних умов, є територія Волинської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації ТОВ «Газорозподільні мережі України» тобто, територія його ліцензованої діяльності відповідно до постанови НКРЕКП від 26.12.2022 № 1839 (у редакції постанови НКРЕКП від 29.11.2023 № 2224).

4.5. Проміжок часу, стосовно якого має визначатися становище суб'єктів господарювання на ринку – часові межі ринку

- (58) Відповідно до пункту 7.1 Методики, часові межі ринку визначаються як проміжок часу (як правило – рік), протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями (постачальниками, виробниками) і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (59) Часовими межами ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи, в межах території, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії, визначено період з грудня 2023 року (відповідно до постанови НКРЕКП від 29.11.2023 №2224 з 01.12.2023 здійснення діяльності на території Волинської області) по травень 2025 року, тобто, проміжок часу, протягом якого залишалась незмінна структура ринку, співвідношення попиту та пропозиції на ньому.

4.6. Визначення потенційних конкурентів

- (60) Відповідно до пункту 9.1 Методики потенційними конкурентами вважаються такі суб'єкти господарювання: які мають матеріально-технічну базу, кадри, технології тощо, але з різних причин не реалізують ці можливості; які виготовляють товари (товарні групи), що складають товарні межі ринку, але не реалізують їх на відповідному ринку; нові суб'єкти господарювання, які можуть вступити на ринок.
- (61) Пунктом 1.3 Методики визначено, що бар'єри вступу на ринок – обставини, які перешкоджають новим суб'єктам господарювання почати конкурувати на рівних із суб'єктами господарювання, що вже діють на певному товарному ринку.
- (62) Власники об'єктів будівництва або існуючих об'єктів (земельних ділянок), які фізично не підключені до газорозподільної системи (надалі – ГРМ), мають право на приєднання (технічний доступ) цих об'єктів до ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності або користуванні (у тому числі в експлуатації) Оператора ГРМ.
- (63) Договір розподілу природного газу має бути укладений Оператором ГРМ з усіма споживачами, у тому числі побутовими споживачами, об'єкти яких в установленому порядку підключені до/через ГРМ, що на законних підставах перебуває у власності чи користуванні Оператора ГРМ.
- (64) Споживачі, у тому числі побутові споживачі, для здійснення ними санкціонованого відбору природного газу з ГРМ та можливості забезпечення постачання їм природного газу їх постачальниками зобов'язані укласти договір розподілу природного газу з Оператором ГРМ, до газорозподільної системи якого в установленому законодавством порядку приєднаний їх об'єкт.
- (65) Отже, внаслідок технологічних особливостей приєднання до газорозподільної системи, а також з огляду на обмеження, що пов'язані з територією розміщення (розташування) газорозподільної системи, конкуренція на ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи — відсутня, тому потенційні конкуренти у ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії відсутні.

4.7. Визначення бар'єрів для вступу на ринок

- (66) Відповідно до пункту 9.2 Методики, бар'єрами для вступу потенційних конкурентів на відповідний ринок є: обмеження за попитом, пов'язані з високою насиченістю ринку товарами (товарними групами) та низькою платоспроможністю покупців; адміністративні обмеження; економічні та організаційні обмеження; екологічні обмеження; нерозвиненість ринкової інфраструктури; інші обмеження, що спричиняють суттєві витрати, необхідні для вступу на певний ринок товару (товарної групи).
- (67) Бар'єрами вступу на досліджуваний ринок є адміністративні, економічні та організаційні обмеження, пов'язані із необхідністю отримання дозвільних документів, побудови (модернізації) відповідної інфраструктури, що потребує значних капіталовкладень та тривалого часу, а також із необхідністю залучення значних фінансових ресурсів для будівництва нової газорозподільної системи.
- (68) Для вступу нових суб'єктів господарювання на ринок послуг з приєднання до газорозподільної системи існують бар'єри економічного та організаційного характеру,

пов'язані з технологічними особливостями діяльності на ринку, необхідними для присутності суб'єкта господарювання на цьому ринку, а саме: наявність у суб'єкта господарювання газорозподільної системи або організація використання вже збудованої, що унеможливило вступ потенційних конкурентів на зазначений ринок.

- (69) Основними бар'єрами вступу на ринок послуги з приєднання до газорозподільної системи є обмеження, пов'язані з необхідністю наявності у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації газорозподільних мереж та необхідності отримання ліцензії на провадження діяльності з розподілу природного газу в межах території Волинської області.
- (70) Отже, ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії у період з грудня 2023 року по травень 2025 року є єдиним суб'єктом господарювання, який надає послуги з приєднання до газорозподільної системи в межах території Волинської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії, а відтак споживачі цих послуг не мають можливості отримувати такі послуги від інших суб'єктів господарювання.

4.8. Установлення ознак монопольного (домінуючого) становища

- (71) Частиною першою статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо:
- (а) на цьому ринку у нього немає жодного конкурента;
  - (б) не знає значної конкуренції внаслідок обмеженості можливостей доступу інших суб'єктів господарювання щодо закупівлі сировини, матеріалів та збуту товарів, наявності бар'єрів для доступу на ринок інших суб'єктів господарювання, наявності пільг чи інших обставин.
- (72) Таким чином, у розумінні положень абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», за результатами проведеного дослідження встановлено, що у період з грудня 2023 року по травень 2025 року становище ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії на ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи в територіальних межах Волинської області, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії містить ознаки монопольного (домінуючого) із часткою 100 відсотків, як таке, що не має жодного конкурента.

5. ВСТАНОВЛЕННЯ ОЗНАК ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

5.1. НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

- (73) Взаємовідносини оператора газорозподільних систем (Оператор ГРМ) із суб'єктами ринку природного газу, регулюються згідно із:
- Законом України «Про ринок природного газу» (зі змінами) (далі – Закон про ринок природного газу);

- Кодексом газорозподільних систем.

- (74) Відповідно до статті 1 Закону про ринок природного газу:
- газорозподільна система - технологічний комплекс, що складається з організаційно і технологічно пов'язаних між собою об'єктів, призначених для розподілу природного газу від газорозподільних станцій безпосередньо споживачам;
  - замовник – фізична або юридична особа, яка на підставі договору замовляє надання однієї чи кількох із таких послуг: приєднання до газотранспортної або газорозподільної системи; транспортування природного газу; розподіл природного газу; зберігання (закачування, відбір) природного газу; послуги установки LNG;
  - оператор газорозподільної системи – суб'єкт господарювання, який на підставі ліцензії здійснює діяльність із розподілу природного газу газорозподільною системою на користь третіх осіб (замовників);
  - приєднання – сукупність організаційних і технічних заходів, у тому числі робіт, спрямованих на створення технічної можливості для надання послуг транспортування чи розподілу природного газу, які здійснюються у зв'язку з підключенням об'єкта будівництва чи існуючого об'єкта замовника до газотранспортної або газорозподільної системи;
  - стандартне приєднання – приєднання до діючих газових мереж оператора газорозподільної системи об'єктів газоспоживання потужністю до 16 метрів кубічних на годину включно на відстань, що не перевищує 25 метрів для сільської та 10 метрів для міської місцевості по прямій лінії від місця забезпечення потужності до точки приєднання;
  - місце забезпечення потужності (точка забезпечення потужності) – максимально наближене до об'єкта замовника місце/точка на існуючому об'єкті газорозподільної або газотранспортної системи, від якого (якої) здійснюється будівництво газових мереж до об'єкта замовника (точки приєднання) та/або забезпечується необхідний рівень потужності, замовленої для об'єкта приєднання;
  - місце приєднання (точка приєднання) – запроектована або існуюча межа балансової належності між газовими мережами зовнішнього та внутрішнього газопостачання;
  - газова мережа внутрішнього газопостачання – газова мережа від місця/точки приєднання об'єкта або межі земельної ділянки замовника до його газових приладів (пристроїв) включно або до газової мережі третіх осіб (замовників, споживачів);
  - газова мережа зовнішнього газопостачання – газова мережа від місця забезпечення потужності до місця/точки приєднання об'єкта або межі земельної ділянки замовника.
- (75) Відповідно до положень частини п'ятої статті 19¹ Закону про ринок природного газу оператор газорозподільної системи або оператор газотранспортної системи на підставі поданої замовником заяви надає послугу з приєднання до газотранспортної або газорозподільної системи відповідно до умов договору про приєднання, цього Закону, кодексу газорозподільних систем або кодексу газотранспортної системи.
- (76) Відповідно до пункту 4 глави 1 розділу 1 Кодексу газорозподільних систем приєднання до газорозподільної системи – сукупність організаційних і технічних заходів, у тому числі робіт, спрямованих на створення технічної можливості для надання послуги розподілу природного газу, які здійснюються у зв'язку із підключенням об'єкта будівництва чи існуючого об'єкта замовника до газорозподільної системи.
- (77) Згідно з пунктом 1 глави 1 розділу V Кодексу газорозподільних мереж власники об'єктів будівництва або існуючих об'єктів (земельних ділянок), які фізично не підключені до ГРМ, мають право на приєднання (технічний доступ) цих об'єктів до ГРМ, що на законних

підставах перебуває у власності або користуванні (у тому числі експлуатації) Оператора ГРМ, у порядку, визначеному цим розділом.

- (78) За зверненням власника об'єкта чи земельної ділянки (замовника) про приєднання його об'єкта до ГРМ Оператор ГРМ зобов'язаний забезпечити приєднання об'єкта (земельної ділянки) до ГРМ, що на законних підставах перебуває в його власності або користуванні (у тому числі експлуатації), за умови дотримання власником (замовником) вимог цього Кодексу та чинного законодавства.
- (79) Відповідно до пункту 4 глави 1 розділу V Кодексу газорозподільних систем приєднання об'єктів (земельних ділянок) замовника до ГРМ здійснюється на підставі договору на приєднання, що укладається за формами, наведеними у додатках 15, 16 до цього Кодексу. При цьому невід'ємною частиною договору на приєднання є технічні умови приєднання (додаток 17), які визначають вихідні дані для проєктування газових мереж зовнішнього газопостачання від місця забезпечення потужності до точки приєднання, які будуються Оператором ГРМ, та вихідні дані для проєктування та будівництва газових мереж внутрішнього газопостачання об'єкта замовника від точки приєднання до газових приладів і пристроїв замовника. Будівництво та введення в експлуатацію газових мереж внутрішнього газопостачання забезпечується замовником.
- (80) Додатком 13 до Кодексу газорозподільних систем в редакції, передбачено технічні умови приєднання до газорозподільної системи, відповідно до якого технічні умови складаються з таких розділів:
- 1) характеристика об'єкта (земельної ділянки) Замовника;
  - 2) розрахункові параметри приєднання;
  - 3) вихідні дані для проєктування газових мереж зовнішнього газопостачання;
  - 4) вихідні дані для проєктування газових мереж внутрішнього газопостачання;
  - 5) вимоги до комерційного вузла обліку природного газу.
- (81) Статтею 30 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» визначено, зокрема, що фізична чи юридична особа, яка має намір щодо забудови земельної ділянки, що перебуває в її власності або користуванні, має право на одержання технічних умов згідно із поданою нею заявою. Технічні умови повинні відповідати законодавству, містити достовірну інформацію та обґрунтовані вимоги до об'єктів будівництва, а також відповідати намірам заявника щодо забудови земельної ділянки.
- (82) Відповідно до пункту 4 глави 1 розділу I Кодексу газорозподільних систем технічні умови приєднання – документ, що визначає комплекс умов і вимог до інженерного забезпечення приєднання об'єкта (земельної ділянки) замовника до газорозподільної системи і містить вихідні дані для проєктування газових мереж зовнішнього та внутрішнього 7 газопостачання, що створюються для потреб об'єкта замовника.
- (83) Згідно з пунктом 3 глави 1 розділу V Кодексу газорозподільних систем за зверненням замовника Оператор ГРМ зобов'язаний протягом десяти робочих днів надати інформацію щодо величини технічної потужності та вільної потужності для забезпечення нових приєднань (резерву потужності) в певній точці/ділянці ГРМ, визначеній замовником. При цьому інформація щодо величини потужності на ГРП надається на безоплатній основі, інформація щодо величини потужності в іншій точці/ділянці ГРМ надається протягом

зазначеного строку після сплати замовником послуги Оператора ГРМ з гідравлічного розрахунку в зазначеній точці/ділянці.

- (84) Відповідно до пункту 5 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ визначено, якщо з урахуванням перспективи розвитку територій та забезпечення оптимальності витрат на створення газової інфраструктури на територіях є необхідність створення додаткової потужності газорозподільної системи в місці забезпечення потужності, то технічні умови приєднання видаються замовнику з урахуванням розвитку об'єктів газорозподільної системи для створення резерву потужності в місці забезпечення потужності замовника. При цьому в технічних умовах окремо зазначається величина загальної потужності та величина потужності, яку замовив замовник.

5.2. ОБСТАВИНИ ПОРУШЕНИХ ПИТАНЬ

- (85) *«Інформація, доступ до якої обмежено»* у заявах порушує питання щодо неправомірних дій ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії при приєднанні Замовників до газорозподільної системи, а саме: не наданні рахунку на оплату за надання вихідних даних (документів), які необхідні для проведення гідравлічного розрахунку, у безпідставному затягуванні часу при видачі проєкту технічних умов на приєднання до газорозподільної системи, у відмові внесення змін у проєкт технічних умов на приєднання *«Інформація, доступ до якої обмежено»* резерву потужності газопроводу для 37 земельних ділянок під забудову *«Інформація, доступ до якої обмежено»*.

5.2.1. Щодо видачі Оператором ГРМ рахунку на оплату за надання вихідних даних (документів), які необхідні для проведення гідравлічного розрахунку

- (86) За результатами розгляду Заяв, Відділенням встановлено, що 29.10.2024 року Заявник звернувся до Волинської філії ТОВ «Газорозподільні мережі України» із заявою про проведення гідравлічного розрахунку для можливості газифікації першої черги *«Інформація, доступ до якої обмежено»*.
- (87) Листом від 06.11.2024 № ВлФ/102/1/1/1-ВИХ-356-24 Волинська філія ТОВ «Газорозподільні мережі України» повідомила Заявника, що для виконання замовленого розрахунку просимо надати інформацію про загальну кількість ділянок під забудову, а також кількість і потужність газоспоживаючого обладнання, яке планується до встановлення.
- (88) На запит Волинської філії ТОВ «Газорозподільні мережі України» від 06.11.2024 № ВлФ/102/1/1/1-ВИХ-356-24 (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) повідомив, що згідно топографічного плану земельної ділянки (плану розвитку житлового масиву) за адресою: (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) та прилеглих до неї вулиць заплановано 112 земельних ділянок під забудову. В житлових будинках планується встановити одну газову поверхню та один газовий котел потужністю 24 кВт.
- (89) Заявник 20.11.2024 року звернувся із скаргою до Волинської філії ТОВ «Газорозподільні мережі України» щодо порушення строків видачі гідравлічного розрахунку, у якій просив: *«В найкоротший термін надати рахунок на оплату за надання вихідних даних (документів) та провести гідравлічний розрахунок, визначити точку приєднання- для газифікації»*

(«Інформація, доступ до якої обмежено») (перша черга) з резервом потужності на підключення другої третьої черги газифікації житлового масиву».

- (90) На скаргу («Інформація, доступ до якої обмежено») від 20.11.2024 Волинська філія ТОВ «Газорозподільні мережі України» листом від 04.12.2024 № ВлФ/104/4-ВИХ-617-24 повідомила Заявника про наступне: «Надання вихідних даних та проведення гідравлічних розрахунків є складовою технічних умов приєднання доступу до газорозподільної мережі, а відповідно до пункту 1 Глави 1 Розділу V Кодексу ГРМ, право на отримання яких належить лише власнику об'єкта будівництва або існуючих об'єктів (земельних ділянок)

Відтак, без документального підтвердження права власності на об'єкт, Ви не можете бути замовником та укласти договір на приєднання, отримати технічні умови та розрахунок вихідних даних, гідравлічний розрахунок, тощо».

- (91) Листом від 30.04.2025 № 1395/31.2-25 (вх. Відділення № 63-01/1614 від 01.05.2025) на вимогу голови Відділення від 07.04.2025 № 63-02/2722є ТОВ «Газорозподільні мережі України» надано наступне пояснення: *«Відповідно до пункту 3 глави 1 розділу V Кодексу ГРМ замовник має право замовити проведення гідравлічного розрахунку у Оператора ГРМ або в іншого суб'єкта господарювання (крім Оператора ГРМ).*

Оператор ГРМ на запит (звернення) замовника про надання вихідних даних (документів), які необхідні для проведення гідравлічного розрахунку, зобов'язаний протягом десяти робочих днів надіслати замовнику рахунок на оплату за надання таких вихідних даних (документів) та протягом десяти робочих днів з дня отримання оплати від замовника надати замовнику зазначені вихідні дані (документи).

*Ураховуючи викладене, вихідні дані (документи), які необхідні для проведення гідравлічного розрахунку, за відповідним запитом (зверненням) **може отримати лише замовник приєднання або його представник** на підставі належним чином оформленої довіреності. Тобто, **для отримання вихідних даних на проведення гідравлічного розрахунку особа повинна набути статусу замовника у відповідності до Кодексу ГРМ та Методології, що передбачає надання Оператору ГРМ одночасно із заявою про приєднання виключного переліку відповідних документів (пункту 1 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ).***

- (92) Отже, ТОВ «Газорозподільні мережі України» зазначило, що для отримання вихідних даних на проведення гідравлічного розрахунку Замовнику необхідно одночасно подати заяву на приєднання із повним переліком необхідних документів.

- (93) Відповідно до положень пункту 3 глави 1 розділу V Кодексу газорозподільних систем визначено:

За зверненням замовника Оператор ГРМ зобов'язаний протягом десяти робочих днів надати інформацію щодо величин технічної потужності та вільної потужності для забезпечення нових приєднань (резерву потужності) в певній точці/ділянці ГРМ, визначеній замовником. При цьому інформація щодо величин потужності на ГРП надається на безоплатній основі, інформація щодо величин потужності в іншій точці/ділянці ГРМ надається протягом зазначеного строку після сплати замовником послуги Оператора ГРМ з гідравлічного розрахунку в зазначеній точці/ділянці.

Замовник має право замовити проведення гідравлічного розрахунку у Оператора ГРМ або в іншого суб'єкта господарювання (крім Оператора ГРМ).

Оператор ГРМ на запит (звернення) замовника про надання вихідних даних (документів), які необхідні для проведення гідравлічного розрахунку, зобов'язаний

протягом десяти робочих днів надіслати замовнику рахунок на оплату за надання таких вихідних даних (документів) та протягом десяти робочих днів з дня отримання оплати від замовника надати замовнику зазначені вихідні дані (документи).

- (94) Листом від 20.05.2025 № 5596/16.54.2/7-25 (вх. Комітету № 7-07/7675 від 20.05.2025, вх. Відділення № 63-01/431К від 20.05.2025) НКРЕКП надало Комітету відповідні роз'яснення, а саме: «...**Кодексом не передбачена необхідність одночасного подання замовником заяви про приєднання для отримання рахунку на оплату за надання вихідних даних (документів), які необхідні для проведення гідравлічного розрахунку**».
- (95) Згідно з роз'ясненнями НКРЕКП для отримання вихідних даних на проведення гідравлічного розрахунку **Замовнику не потрібно одночасно подавати заяву на приєднання** із повним переліком необхідних документів.
- (96) Отже, встановлення ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії умови, згідно якої для отримання вихідних даних на проведення гідравлічного розрахунку Замовнику необхідно одночасно подати заяву на приєднання із повним переліком необхідних документів, **є неправомірною, не відповідає вимогам Кодексу ГРМ** та може призвести до ущемлення інтересів Замовників приєднання до газорозподільної системи.

5.2.2. Щодо відмови у внесенні змін у проєкт технічних умов на приєднання («Інформація, доступ до якої обмежено») із включенням резерву потужності газопроводу для 37 земельних ділянок під забудову («Інформація, доступ до якої обмежено»).

- (97) На підставі нотаріально завіреної довіреності від 07.01.2025 № 59 («Інформація, доступ до якої обмежено») подав до Волинської філії ТОВ «Газорозподільні мережі України» заяву на приєднання об'єкту («Інформація, доступ до якої обмежено») та Опитувальний лист до заяви на приєднання у якому зазначив, що розробку зовнішнього та внутрішнього газопостачання та виконання будівельно-монтажних робіт зовнішнього та внутрішнього газопостачання забезпечує Замовник. До цієї заяви було надано топографічний план земельної ділянки (плану розвитку житлового масиву) за адресою: («Інформація, доступ до якої обмежено»).
- (98) Заявник повідомив Відділення, що після ознайомлення із проєктом технічних умов («Інформація, доступ до якої обмежено»), подав до Волинської філії ТОВ «Газорозподільні мережі України» уточнюючий лист (вхідний Волинської філії № ВлФ/104/4-ВХ-1062-25 від 21.01.2025) про внесення змін у проєкт технічних умов із врахуванням резерву потужності на 37 земельних ділянок під забудову («Інформація, доступ до якої обмежено»).
- (99) ТОВ «Газорозподільні мережі України» листом від 20.03.2025 № 962/31.2-25 (вх. № 63-01/1111 від 21.03.2025), на вимогу Відділення від 24.02.2025 № 63-02/1630е, зокрема чому Волинська філія ТОВ «Газорозподільні мережі України» у технічних умовах («Інформація, доступ до якої обмежено») не бере уваги прохання Замовника приєднання («Інформація, доступ до якої обмежено») щодо резерву потужності на 37 власників земельних ділянок на («Інформація, доступ до якої обмежено»), надало наступне пояснення: («Інформація, доступ до якої обмежено»): *надано наступні документи:*

- заяву від 09.01.2025 № ВлФ/104/4- ВХ-272-25 про приєднання до газорозподільних систем/реконструкцію систем газопостачання;

- опитувальний лист до заяви про приєднання до газорозподільних систем/реконструкцію систем газопостачання від 09.01.2025 № ВлФ/104/4-ВХ-272-25;

- копію витягу з Державного реєстру речових прав («Інформація, доступ до якої обмежено»);

- копію довіреності («Інформація, доступ до якої обмежено»), посвідченої приватним нотаріусом Луцького міського нотаріального округу («Інформація, доступ до якої обмежено»).

У пункті 6 опитувального листа до заяви про приєднання від 09.01.2025 № ВлФ/104/4-ВХ-272-25 вказано наступний перелік газовикористовуючого обладнання, що проєктується: котел – 1 шт., газова поверхня – 1 шт., у пункті 7 цього опитувального листа вказано розрахункові параметри приєднання – технічна (пропускна) потужність, замовлена в точці приєднання – 3,89 м³/год. З урахуванням викладеного Волинською філією Товариства підготовлені технічні умови («Інформація, доступ до якої обмежено») на підставі поданих представником замовником документів.

Тобто, у поданих документах (заяві та опитувальному листі) не додано замовником та/або його представником не зазначено/надано інформації щодо необхідного обсягу резервної потужності для забезпечення приєднань третіх осіб (37 земельних ділянок), як це передбачено пунктом 10 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ, відтак у Волинської філії Товариства відсутня передбачена законодавством можливість задовільнити прохання замовника приєднання («Інформація, доступ до якої обмежено») щодо резерву потужності на 37 власників земельних ділянок на вулиці («Інформація, доступ до якої обмежено»).

(100) При цьому, листом від 20.05.2025 № 5596/16.54.2/7-25 (вх. Комітету № 7-07/7675 від 20.05.2025, вх. Відділення № 63-01/431К від 20.05.2025) НКРЕКП надало Комітету відповідні роз'яснення, а саме, пряма мова:

Відповідно до положень пунктів 1 та 2 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ, одночасно із заявою про приєднання замовник надає Оператору ГРМ виключний перелік документів, зокрема, заповнений опитувальний лист за формою, затвердженою Оператором ГРМ, у якому зазначаються технічні параметри об'єкта замовника, що має приєднатися до газорозподільної системи.

Оператор ГРМ протягом десяти робочих днів з дня реєстрації заяви про приєднання на підставі даних опитувального листа, поданих документів та параметрів місця забезпечення потужності і точки приєднання визначає тип приєднання замовника та у цей самий строк надає йому (у визначений в опитувальному листі спосіб) підписані Оператором ГРМ проєкт договору на приєднання, проєкт технічних умов приєднання та відповідні рахунки щодо їх оплати.

Відповідно до положень пункту 4 глави 2 розділу V Кодексу ГРМ, якщо на дату підготовки Оператора ГРМ технічних умов приєднання є необхідність створення додаткової потужності в місці забезпечення потужності, необхідно виходити, зокрема з того, що технічні умови приєднання видаються замовнику з урахуванням розвитку об'єктів газорозподільної системи для створення резерву потужності у місці забезпечення потужності замовнику. У технічних умовах окремо зазначається величина загальної технічної (пропускної) потужності в місці забезпечення потужності, яка має бути створена».

Таким чином, Оператор ГРМ на підставі даних опитувального листа, поданих документів та параметрів місця забезпечення потужності і точки приєднання надає

замовнику, зокрема, проєкт технічних умов. Якщо заява на приєднання та опитувальний лист не містить інформації щодо необхідності створення резерву потужності в місці забезпечення потужності, тоді Оператор ГРМ може видати технічні умови без створення резерву потужності.

При цьому, якщо на дату підготовки Оператором ГРМ технічних умов приєднання є необхідність створення додаткової потужності в місці забезпечення потужності, технічні умови приєднання видаються замовнику з урахуванням розвитку об'єктів газорозподільної системи для створення резерву потужності у місці забезпечення потужності замовника.

- (101) Отже, у Волинській філії ТОВ «Газорозподільні мережі України» на дату підготовки технічних умов на приєднання (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) **була необхідність створення** додаткової потужності в місці забезпечення потужності, оскільки (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) неодноразово повідомляв про газифікацію (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*).
- (102) Окрім цього, НКРЕКП листом від 13.03.2025 № 3954/14.4.2/9-25 звернула увагу Волинській філії ТОВ «Газорозподільні мережі України» на необхідність розгляду поданої замовником інформації про третіх осіб (37 земельних ділянок) та подальшого розгляду питання коригування проєкту Технічних умов.
- (103) Таким чином, Волинська філія ТОВ «Газорозподільні мережі України» неправомірно відмовила (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) у внесенні змін у проєкт технічних умов на приєднання від (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) із включенням резерву потужності газопроводу для 37 земельних ділянок під забудову на (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*).
- (104) Право на приєднання до газових мереж об'єктів замовників має газорозподільне (газотранспортне) підприємство, у якого перебувають газові мережі у власності, користуванні, господарському віданні чи експлуатації, до яких здійснюється приєднання. Тобто, право на приєднання до газових мереж у Волинській області має виключно ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії.
- (105) Таким чином, встановлення ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії умови, згідно якої для отримання вихідних даних на проведення гідравлічного розрахунку Замовнику необхідно одночасно подати заяву на приєднання із повним переліком документів та неправомірної відмови у внесенні змін у проєкт технічних умов для врахування резерву потужності, може призвести до ущемлення інтересів Замовників приєднання до газорозподільної системи.
- (106) Наведені дії ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії були б неможливими за умови зазнання ним значної конкуренції на ринку, адже у такому випадку споживачі послуги з приєднання до газорозподільних систем в межах території, де знаходиться газорозподільна система, що перебуває у власності, господарському віданні, користуванні чи експлуатації Товариства мали б можливість обирати між кількома виконавцями таких послуг та, у разі ущемлення їх інтересів, обрали б іншого виконавця цих послуг.

6. КВАЛІФІКАЦІЯ ДІЙ, ЩО МІСТЯТЬ ОЗНАКИ ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ПРО ЗАХИСТ ЕКОНОМІЧНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ

- (107) Згідно з абзацом 2 частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції», суб'єкт господарювання займає монопольне (домінуюче) становище на ринку товару, якщо на цьому ринку у нього немає жодного конкурента.
- (108) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку, встановлення таких умов реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (109) Згідно з пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку, зокрема, визнається встановлення таких цін чи інших умов придбання або реалізації товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (110) Частиною третьою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.
- (111) Згідно з пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є зловживання монопольним (домінуючим) становищем.
- (112) Дії ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії, які полягають у встановленні Замовнику умови, згідно якої для отримання вихідних даних на проведення гідравлічного розрахунку необхідно одночасно подати заяву на приєднання із повним переліком документів, що непередбачено вимогами Кодексу газорозподільних систем, містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи в частині встановлення таких умов придбання товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (113) Дії ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії, які полягають у неправомірній відмові Замовнику у внесенні змін у проект технічних умов на приєднання (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) із включенням резерву потужності газопроводу для 37 земельних ділянок під забудову на (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*), містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи, що може призвести

до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7, 12, 12¹, 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 36, 37 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 № 32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30.03.2001 за № 291/5482 (із змінами), пунктом 2 розділу II, пунктом 9 розділу VI та пунктом 1 розділу VII Порядку розгляду Антимонопольним комітетом України та його територіальними відділеннями заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Розпочати розгляд справи у зв'язку з наявністю в діях ТОВ «Газорозподільні мережі України» в особі Волинської філії (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*), які полягають:
  - у встановленні умови, згідно якої Замовнику для отримання вихідних даних на проведення гідравлічного розрахунку необхідно одночасно подати заяву на приєднання із повним переліком документів, що непередбачено вимогами Кодексу газорозподільних систем, ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50, пунктом 1 частини другої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи в частині встановлення таких умов придбання товару, які неможливо було б встановити за умов існування значної конкуренції на ринку;
  - у неправомірній відмові Замовнику у внесенні змін у проєкт технічних умов на приєднання (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*) із включенням резерву потужності газопроводу для 37 земельних ділянок під забудову на (*«Інформація, доступ до якої обмежено»*), ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку послуг з приєднання до газорозподільної системи, що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
2. Аналіз та збирання доказів у справі про порушення законодавства про захист економічної конкуренції доручити П'ятому відділу досліджень і розслідувань Західного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України.

Голова Колегії,
Голова Відділення

Олександр КРИЖАНОВСЬКИЙ